

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

проф. Т.М. Димань

20 19 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АГРАРНЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

08 Право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

081 Право

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)

ФАКУЛЬТЕТ

Права та лінгвістики

Біла Церква – 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «Аграрне право» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 Право, бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач І.Ю.Ломакіна. – Біла Церква: БНАУ, 2019.

Розробник: І.Ю.Ломакіна, к.ю.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін. (Протокол № 1 від 28.08.2019 р.)

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін

доцент

І.І. Єфремова

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики

(Протокол № 1 від 29.08.2019 р.)

Голова методичної ради, доцент

В.Д. Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
5.1. Лекції	9
5.2. Практичні заняття	11
5.3. Самостійна робота	12
5.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
8. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
10. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення навчальної дисципліни «Аграрне право» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 66 години (лекції – 32, практичні заняття – 34), самостійна робота студентів – 54 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>08 ПРАВО</u> (шифр і назва)	Обов’язкова	
	Напрямок підготовки <u>Бакалавр</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин –120		8-й	7-8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента –4	Освітній рівень: Бакалавр	32 год.	12 год.
		Практичні	
		34год.	18 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	90 год.
		Вид контролю:	
	іспит	іспит	

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Аграрне право» базується на знаннях таких дисциплін, як «Земельне право», «Господарське право» вивчених на 3,4-му курсах.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання	Результати навчання з дисципліни
РН 2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
РН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 5	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 7	Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	РН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин
РН 9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій
РН 17	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи
РН 19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1
Тема 1.Поняття аграрне право,предмет, метод , сисиема функції аграрного права
Тема 2. Джерела аграрного права
Тема 3.Суб'єкти аграрного права
Тема 4. Державне регулювання сільського господарства
Тема 5.Провове регулювання господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств
Модуль 2
Тема 6. Правове забезпечення соціального розвитку села
Тема 7. Відповідальність за порушення аграрного законодавства
Тема 8.Правові засади використання земель в аграрному виробництві
Тема 9.Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві
Тема10.Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі
Модуль 3
Тема11.Правовий статус сільськогосподарського кооперативу
Тема12.Правовий статус фермерських господарств
Тема13.Правовий статус особистих селянських господарств
Тема14.Правовий статус державних сільськогосподарських підприємств
Тема 15.Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього п.т/ск.т.	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л.	п.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль №1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ АГРАРНОГО ПРАВА												
Тема1.	8	2	2			4		2				10
Тема 2.	8	2	2			4		2				4
Тема 3.	8	2	2			4			2			4
Тема 4.	8	2	2			4						6
Тема 5.	8	2	2			4			2			2
Змістовий модуль 2. Правове регулювання державної підтримки сільського господарства												
Тема 6.	6	2	2			2		2	2			4
Тема 7.	6	2	2			2		2	2			8
Тема 8.	8	2	2			2						10

Тема 9.	6	2	2			4			2			10
Тема10.	8	2	4			4			2			10
Змістовий модуль 3. Держано-правове регулювання суб'єктів аграрного права												
Тема11.	8	2	2			4		2	2			8
Тема12.	8	2	2			4		2				6
Тема13.	8	2	2			4		2				6
Тема14.	8	2	2			4						6
Тема 15.	12	4	4			4		2	2			6
Всього :	120	32	34			54		12	18			90

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Лекції

Модуль 1	
Тема 1.Поняття аграрне право,предмет, метод , сисиема функції аграрного права	
Тема 2. Джерела аграрного права	
Тема 3.Суб'єкти аграрного права	
Тема 4. Державне регулювання сільського господарства	
Тема 5.Провове регулювання господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств	
Модуль 2	
Тема 6. Правове забезпечення соціального розвитку села	
Тема 7. Відповідальність за порушення аграрного законодавства	
Тема 8.Правові засади використання земель в аграрному виробництві	
Тема 9.Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	
Тема10.Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі	
Модуль 3	
Тема11.Правовий статус сільськогосподарського кооперативу	
Тема12.Правовий статус фермерських господарств	
Тема13.Правовий статус особистих селянських господарств	
Тема14.Правовий статус державних сільськогосподарських підприємств	
Тема 15.Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності	

5.2Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1. Предмет, метод, принципи і система аграрного права	2
2	Тема 2. Джерела аграрного права	2
3	Тема 3. Суб'єкти аграрного права	2
4	Тема 4. Державне регулювання сільського господарства	2
5	Тема 5. Провове регулювання господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств	2
6	Тема 6. Правове забезпечення соціального розвитку села	2

7	Тема 7. Відповідальність за порушення аграрного законодавства	2
8	Тема 8. Правові засади використання земель в аграрному виробництві	2
9	Тема 9. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	2
10	Тема 10. Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі	4
11	Тема 11. Правовий статус сільськогосподарського кооперативу	2
12	Тема 12. Правовий статус фермерських господарств	2
13	Тема 13. Правовий статус особистих селянських господарств	2
14	Тема 14. Правовий статус державних сільськогосподарських підприємств	2
15	Тема 15. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності	4
	Всього:	34

5.3 Самостійна робота

Назва теми		
	Правове регулювання виробничо-господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств	4
	Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності	4
	Правове регулювання договірних відносин у сільському господарстві АПК України	4
	Правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків з участю сільськогосподарських підприємств АПК України	4
	Правове регулювання організації праці в сільськогосподарських підприємствах	2
	Правове регулювання організації дисципліни праці в агропідприємствах	2
	Правове регулювання оплати праці в сільськогосподарських підприємствах	2
	Правова охорона здоров'я працівників сільськогосподарських підприємств	4
	Трудові спори працівників сільськогосподарських підприємств	4
	Правове забезпечення соціального розвитку села	4
	Правове регулювання сільськогосподарської дорадчої діяльності	4
	Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства	4
	Юридичне обслуговування аграрних підприємств	4
	Основні риси аграрного права зарубіжних країн	4
	Всього	54

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Історія розвитку аграрного законодавства в Україні.
2. Правове регулювання аграрної реформи в Україні.
3. Поняття і особливості аграрного права, як галузі права.
4. Предмет і принципи аграрного права, його призначення.
5. Методи правового регулювання аграрного права.
6. Система аграрного права.
7. Завдання аграрного права.
8. Аграрне право, як галузь юридичної науки і як навчальна дисципліна.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції з дисципліни «**Аграрне право**» побудовані таким чином, щоб в кожній з них ставилася наукова проблема (в залежності від теми) і вказано основні шляхи їх вирішення на даному етапі.

В кінці прочитаної лекції або на початку пройденної, ставиться одне – два питань, які б вирішували суть прочитаного матеріалу і на “п’ятихвилинці” студентами дається письмова відповідь.

Студенту в кінці лекції (або на початку) дається навчально – наукова література з теми лекції, а також вказується інтернет – сторінка.

При читанні лекцій та проведенні практичних занять застосовується принцип виховуючого навчання, свідомості й активності, системності й послідовності та доступності. А також використовуються мультимедійні засоби.

Використовуються унаочнення – схеми, графіки, діаграми тощо.

При практичних заняттях ставиться індивідуальне завдання для кожного студента (на основі багатоваріантності творчих завдань, об’єктів на яких буде проведено розробка проектних рішень тощо).

З окремих тем застосовуватиметься «інноваційне навчання» – де студент готується для роботи в майбутньому та дасть змогу забезпечити вищий рівень інтелектуально – особистого і духовного розвитку студента, набутти ним відповідного стилю професійного аналітичного мислення, використовуючи як практичні так і наукові нововведення із землепроектування, в тому числі і комп’ютерні програми.

Пропонуються задачі – проблеми, розв’язання яких потребує збирання даних, висування гіпотез. З окремих тем розробляються проектні рішення, які оформляються у вигляді графічної частини (рисунок).

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни "Аграрне право " включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний за курсову роботу здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту, який включає результати поточного контролю (тематичного оцінювання, написання курсової роботи та модульного контролю) та результати іспиту, що проводиться у формі комп'ютерного тестування у системі дистанційного навчання Moodle.

Тематика курсових робіт

1. Правове регулювання аграрної реформи в Україні.
2. Поняття і особливості аграрного права, як галузі права.
3. Методи правового регулювання в аграрному праві.
4. Система аграрного права.
5. Поняття і види джерел аграрного права України.
6. Характеристика джерел аграрного права України.
7. Локальні акти сільськогосподарських підприємств.
8. Проблеми і шляхи вдосконалення аграрного законодавства України.
9. Види внутрішніх аграрних правовідносин в сільськогосподарських підприємствах державної і недержавної форм власності.
10. Спільність і співвідношення інших галузей права з аграрним правом.
11. Характеристика видів суб'єктів кооперативного та корпоративного типів.
12. Правовий статус сільськогосподарських товариств в агропромисловому комплексі.
13. Правовий статус сільськогосподарських акціонерних товариств.
14. Правовий статус сільськогосподарських виробничих кооперативів в агропромисловому комплексі.
15. Правовий статус сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в агропромисловому комплексі.
16. Реорганізація суб'єктів сільського господарства.
17. Ліквідація суб'єктів сільського господарства.

18. Особливості банкрутства сільськогосподарських підприємств.
19. Правові підстави та наслідки припинення права участі в сільськогосподарських підприємствах корпоративного типу.
20. Право членства громадян у сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу.
21. Права та обов'язки членів сільськогосподарських підприємств кооперативного типу.
22. Підстави і порядок припинення членства в сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу.
23. Характеристика законодавства про фермерське господарство.
24. Порядок створення фермерського господарства.
25. Особливості правового регулювання праці в фермерських господарствах.
26. Припинення діяльності фермерського господарства.
27. Особливості визнання банкрутом фермерського господарства.
28. Характеристика законодавства про особисте селянське господарство.
29. Набуття права власності на присадибну земельну ділянку.
30. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства.
31. Зайнятість членів особистого селянського господарства.
32. Державні аграрні підприємства як суб'єкти майнових прав.
33. Особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі України та її мета.
34. Законодавчо-нормативне забезпечення приватизації майна в агропромисловому комплексі.
35. Правові особливості приватизації переробних, агросервісних, будівельних та інших несільськогосподарських підприємств агропромислового комплексу України.
36. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.
37. Правові основи використання природних ресурсів у сільському господарстві.
38. Правове регулювання водокористування у сільському господарстві.
39. Правове регулювання використання надр у сільському господарстві.
40. Правове регулювання використання тваринного світу у сільському господарстві.
41. Правове регулювання використання рослинного світу у сільському господарстві.
42. Правове регулювання лісокористування у сільському господарстві.
43. Система органів управління в сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу, їх права та обов'язки.

- 44.Повноваження найвищого органу самоврядування (загальних зборів, зборів уповноважених) сільськогосподарських підприємств кооперативного типу.
- 45.Ревізійна комісія сільськогосподарського виробничого кооперативу, повноваження та правове регулювання її діяльності.
- 46.Законодавство України про повноваження представницьких органів сільськогосподарських товаровиробників.
- 47.Система органів управління в агро-формуваннях.
- 48.Права, обов'язки та правовий статус спеціалістів сільськогосподарських підприємств різних форм власності.
- 49.Організаційно-правове забезпечення виконання фінансової діяльності суб'єктів аграрного підприємництва.
- 50.Правове регулювання племінної справи в тваринництві.
- 51.Правове регулювання бджільництва.
- 52.Правове регулювання виробництва рибної продукції.
- 53.Правове регулювання ветеринарної медицини.
- 54.Правове регулювання насінництва.
- 55.Правове регулювання захисту рослин.
- 56.Правове регулювання прав на сорти рослин.
- 57.Загальна характеристика та особливості аграрно-договірних відносин у сільському господарстві, їх класифікація.
- 58.Договірні відносини у сфері виробничо-технічного обслуговування та інженерно-технічного забезпечення.
- 59.Договірні відносини у сфері збуту та реалізації сільськогосподарської продукції.
- 60.Особливості правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в агропромисловому комплексі України.
- 61.Правове регулювання імпорту іноземних технологій.
- 62.Особливості здійснення іноземних інвестицій в АПК.
- 63.Порядок створення вільних економічних зон.
- 64.Особливості правового регулювання організації праці в сільськогосподарських підприємствах.
- 65.Правові підстави виникнення та припинення членських і трудових відносин у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності і господарювання.
- 66.Правові форми організації праці в сільському господарстві.
- 67.Правове регулювання внутрішнього розпорядку в сільськогосподарських підприємствах.

68. Правове забезпечення додержання дисципліни праці дисциплінарними і матеріальними заходами в сільськогосподарських підприємствах кооперативного і корпоративного типів.
69. Особливості правового регулювання оплати праці працівників в сільськогосподарських підприємствах недержавної форми власності.
70. Поняття забезпечення охорони здоров'я працівників сільського господарства.
71. Характеристика законодавства з питань додержання техніки безпеки і виробничої санітарії в сільському господарстві.
72. Юридична відповідальність за порушення правил техніки безпеки і виробничої санітарії в сільському господарстві.
73. Поняття і види трудових спорів, що виникають у сільськогосподарських підприємствах.
74. Правові підстави розгляду по трудових спорах у міськрайонних судах.
75. Порядок вирішення трудових колективних спорів, що виникають у сільгосппідприємствах АПК.
76. Правовий режим об'єктів соціальної сфери села.
77. Правове забезпечення підготовки кадрів для сільськогосподарських підприємств.
78. Правове регулювання сільськогосподарської дорадчої служби.
79. Поняття, види та підстави відповідальності в аграрному праві.
80. Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства.
81. Кримінальна відповідальність за порушення аграрного законодавства.
82. Поняття та значення юридичного обслуговування і здійснення правової роботи в аграрних підприємствах.
83. Характеристика законодавства про юридичну службу в системі Міністерства аграрної політики та продовольства України.
84. Здійснення методичного керівництва правовою роботою в сільськогосподарських підприємствах АПК України.
85. Структура аграрного права зарубіжних країн.
86. Особливість систематизації та кодифікації аграрного законодавства зарубіжних країн.
87. Регулювання державних відносин у сільському господарстві зарубіжних країн.
88. Спільність та відмінність правового регулювання фермерського господарства за законодавством України і США.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування у системі дистанційного навчання Moodle

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою - «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки,

	недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті у письмовій формі.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модичн. контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Макс. можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

10. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Зразки договорів
3. Нормативні документи

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996р. №254к/96-ВР (із змінами та доповненнями) -К., 2004.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990р., №55 - XII // Закони України, т.1, с.5. -К., 1996.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р., № 435-IV// ОВУ. - 2003. -№11.- Ст. 461.
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004р. № 1618-IV// ОВУ. - 2004. - № 16. - Ст. 1088.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.06.1963р. (втратив чинність)/ Кодекси України. -1998. -Кн.2.
6. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. №436-IV //ОВУ - 2003. -№11.- Ст. 462.
7. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991р. №1798-XII // ВВРУ. - 1992. - №6. - Ст. 56.
8. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971р. №322-VIII // ВВР УРСР. - 1971. - Додаток до №50.
9. Кодекс Законів про працю України. Науково-практичний коментар /Кер. автор, колективу Прокопенко В.І., Харків: Консум, 2003.
- 10.Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. №2341-III //ОВУ.-2001. -№ 21.-Ст. 920.
- 11.Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. №2947-III //ВВРУ. - 2002. -№21- Ст. 135.
- 12.Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001р. №2768-III //ВВРУ. - 2002. - № 3-4. - Ст. 27.
- 13.Про невідкладні заходи щодо реформування аграрного сектору економіки: Указ Президента України від 03.12.1999 р., № 1529/99 // Офіц. вісн. України. – 1999
- 14.Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 р. (в редакції Закону від 02.10.2003 р., № 1211-IV) // Там же. – 2004
- 15.Пр основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18.10.2005 р., № 2982-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006
- 16.Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р., № 742-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003

17. Про особливості приватизації майна в АПК: Закон України від 10.07.1996 р., № 290/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996
18. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України: Закон України від 15.05.1992 р., № 2436-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992
19. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17.07.1997 р., № 469/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1997
20. Про фермерське господарство: Закон України від 8 19.06.2003 р., № 973-ІV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003
21. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010
22. Аграрне право України: підручник / В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк та ін.; за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010
23. Аграрне право України: підручник / В.З. Янчук, В.І. Андрійцев, С.Ф. Василюк та ін.; за ред. В.З. Янчука. 2-е вид., доп. та перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2000
24. Аграрне право України: підручник для студ. юрид. спец. вищих закл. освіти / В.М. Гайворонський, В.П. Жушман, В.М. Корнієнко та ін.; за ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. – Харків: Право, 2003
25. Аграрное право: учебник / под ред. М.И. Козыря и Г.Е. Быстрова. – 2-е изд. – М.: Юристъ, 2000
26. Актуальні питання аграрного права України: теорія і практика: моногр. / А.М. Статівка, В.Ю. Уркевич, В.М. Корнієнко та ін.; за ред. А.М. Статівки. – Х.: ФІНН, 2010
27. Багай Н. О. Конституційні засади аграрного законодавства України / Н. О. Багай // Актуальні питання реформування правової системи України: зб. наук. статей за мат. II Міжвуз. наук.-практ. конф. [27-28 травня 2005 р., м. Луцьк]. – Луцьк, 2005.
28. Бейкун А. Проблемні питання впливу кодифікації та систематизації аграрного законодавства на динамізм процесів у сфері АПК / А. Бейкун // Право України. – 1998
29. Бичкова Ц. Регулювання сільськогосподарської діяльності і співвідношення цивільного та аграрного законодавства / Ц. Бичкова // Право України. – 1996
30. Гаєцька-Колотило Я. З. Проблеми екологізації аграрного законодавства / Я. З. Гаєцька-Колотило // Екологічне законодавство України: стан та перспективи розвитку: мат. міжнар. наук.-практ. конф.; [м. Харків, 13-14 груд. 2007 р.]. – Х.: Право, 2008
31. Земко А. М. Закон як джерело аграрного права / А. М. Земко // Сучасне земельне, аграрне, екологічне та природоресурсне право: актуальні проблеми теорії та практики: мат. міжн. наук.-практ. конф.; [21-22 травня 2010 р., м. Біла Церква]. – Біла Церква, 2010
32. Єрмоленко В. М. Приведення аграрного законодавства у відповідність до вимог законодавства Європейського Співтовариства / В. М. Єрмоленко

// Проблеми гармонізації законодавства країн СНД та Європейського Союзу: мат. міжн. наук.-практ. конф. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004

33. Янчук В. В. Проблеми і шляхи вдосконалення аграрного законодавства України / В. В. Янчук // Аграрне право України. – К.: Юрінком Інтер, 1999

34. Янчук В. З. Теоретические проблемы аграрного права Украины / В. З. Янчук // Правовые проблемы земельной и аграрной реформы в странах Центральной и Восточной Европы, России, Белоруси, Украины и других странах СНГ, государствах Балтии: тезисы докладов Междун. конгресса, [Минск, 9-10